

Kaderrichtlijn Water

2027 en verder

Steven Verbeek, Hermen Klomp, Evert van der Laan, Peter Paul Schollema,
Gerda Valkering, Eelke Schoppers, Arno Folkers.

hunzeenaas.nl

Inhoud

- 1. KRW algemeen**
- 2. Toestand en voortgang actieplan KRW-impuls**
- 3. Overige wateren**
- 4. KRW tot en na 2027**

Deel 1

KRW algemeen

Europese Kaderrichtlijn Water

Doel: waterkwaliteit van Europese wateren beschermen en waar nodig verbeteren

- In 2000 vastgesteld
- In 2009 vaststellen Stroomgebiedsbeheerplan
- Doel moet in 2015 bereikt zijn, maar mogelijkheid om twee keer een planperiode te faseren
- 3 planperioden:
 - 2010-2015
 - 2016-2021
 - 2022-2027

Schuim op het kanaal aan de Molenstreek in Veendam. Foto: Groninger Archieven
[Het beeld van Groningen: Stank tot in de haven van Delfzijl - Dagblad van het Noorden \(dvhn.nl\)](#)

Europese Kaderrichtlijn Water

KRW-waterlichamen

- 4 meren
- 5 beken
- 7 kanalen

Verschillende onderdelen:

1. Biologie

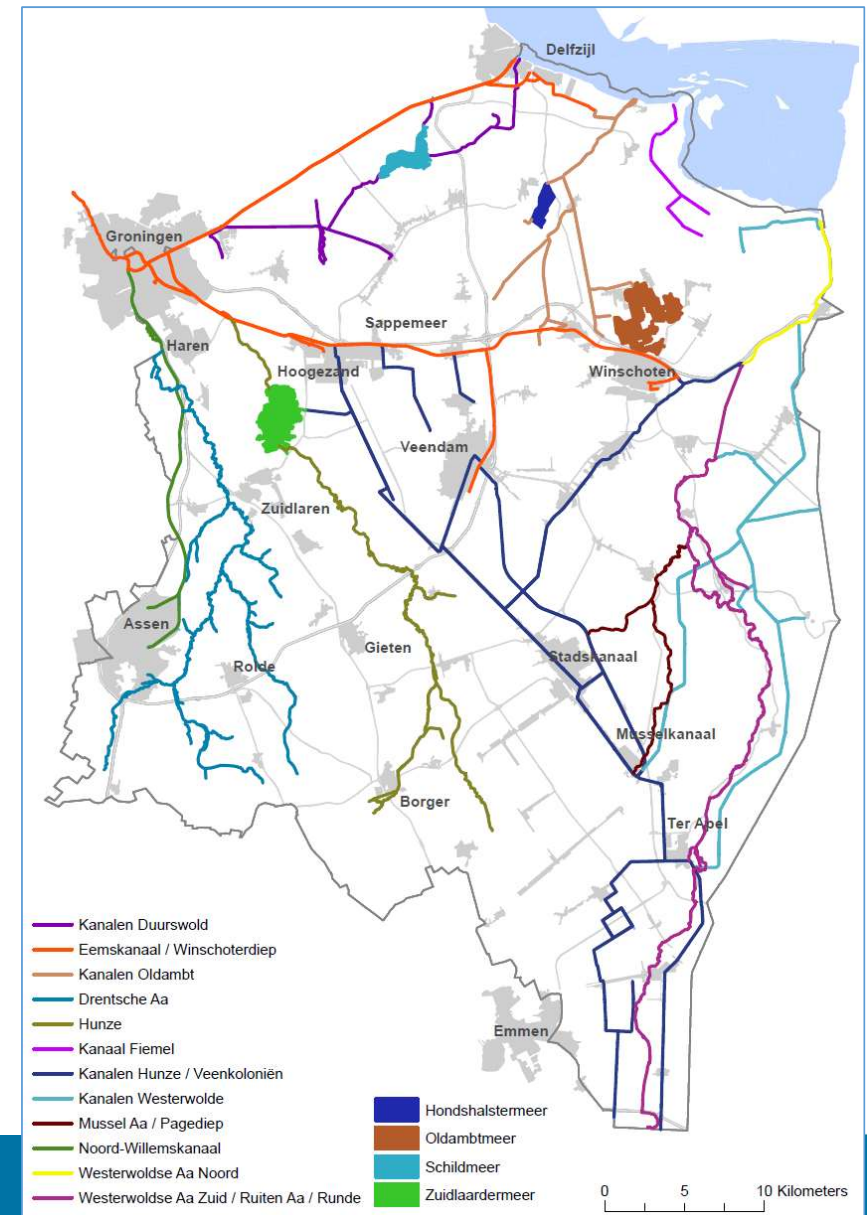
- algen, waterplanten, waterdiertjes en vis
- Schaal van 0 tot 1 (1 is hoogst haalbare), Nederland: 0,6 het hoogst haalbare
- In Nederland wordt dezelfde methodiek gebruikt voor doelaflading.
- Huidige toestand + effect mogelijke maatregelen = doel
- Beoordeling: gemiddelde score in

2. Fysische-chemie

- fosfor, stikstof, chloride, doorzicht, zuurstof, pH en temperatuur
- Landelijke normen, zomergemiddeld (per watertype verschillend)
- “One in – all in”: als of fosfor of stikstof voldoet: nutriënten “goed”

3. Chemische stoffen

- Voor een deel van de stoffen: Nederlandse norm
- Voor een deel van de stoffen: Europese norm

Verdeling verantwoordelijkheden

- EU-richtlijn
 - Nationale uitwerking
 - Regionale doelaflading
 - Provincies stellen doelen vast
 - Waterschap: monitoring, analyse, kennis, voorstellen, uitvoering eigen maatregelen
- Gedeelde verantwoordelijkheid maatregelen:** iedere partij die invloed heeft, moet bijdragen: industrie, landbouw, burger, overheden zelf

Focus planperiodes

- 2010-2015: Vooral uitvoering van de maatregelen en beperkt monitoring.
- 2016-2021: Uitvoering inrichtingsmaatregelen, uitbreiding monitoring (biologie, nutriënten en stoffen), nutriëntenbalansen maken, systeemanalyses uitvoeren, technische doelaanpassing en aanvullende maatregelen.
- 2022-2027: Restant inrichtingsmaatregelen, veel meer aandacht voor de stoffen en de juridische risico's, tussenevaluatie.

Voortgang maatregelen

Maatregel	Totale opgave	Gerealiseerd	Resteert
NVO	60 km	56	4 (was 11)
Hermeandering	116 km	95	21 (was 23)
Vispassage	120 stuks	111	9

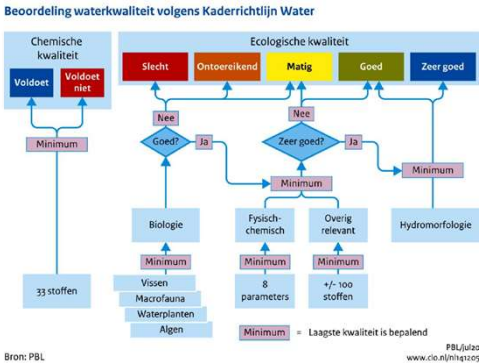
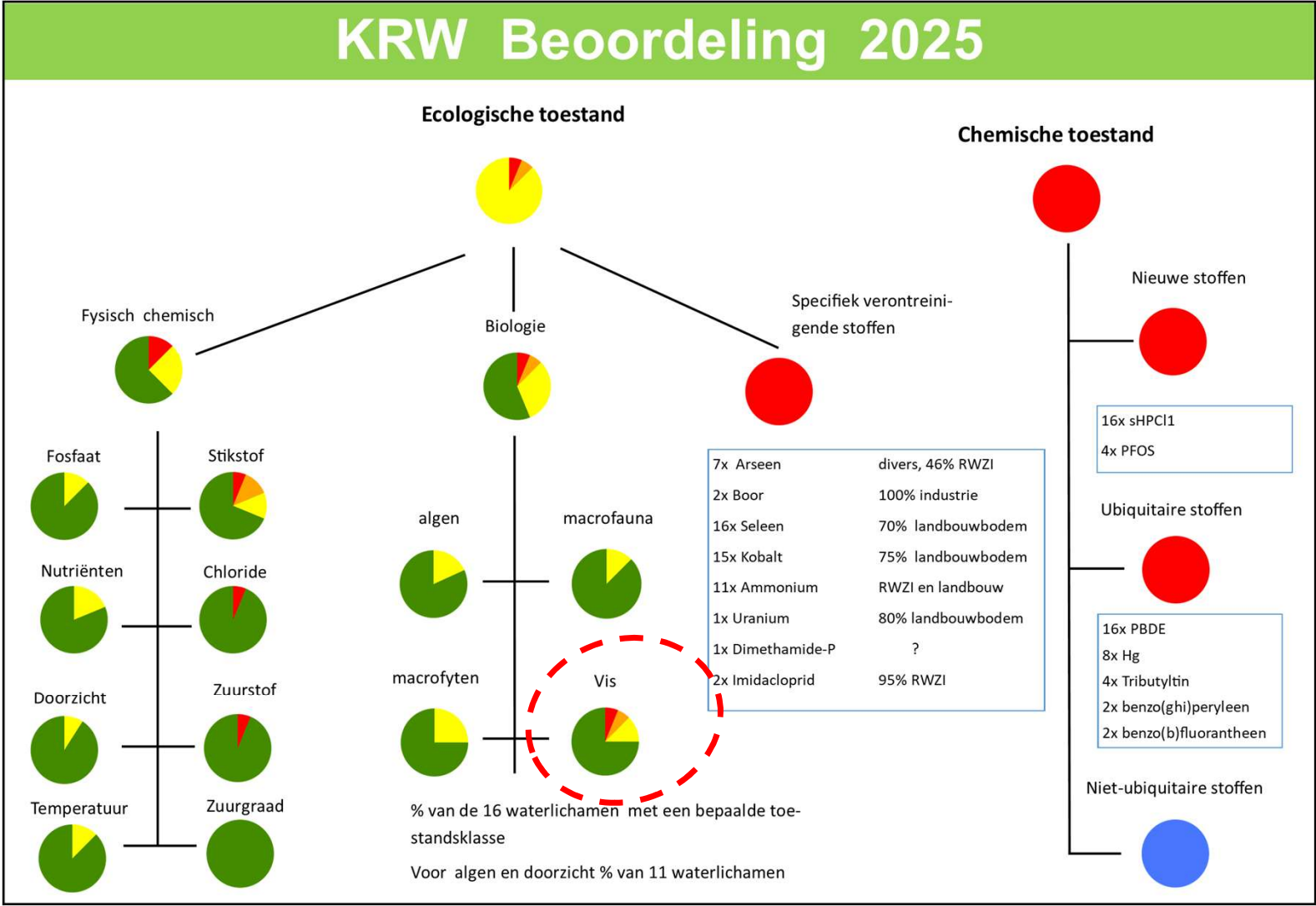

Deel 2

Toestand & voortgang actieplan

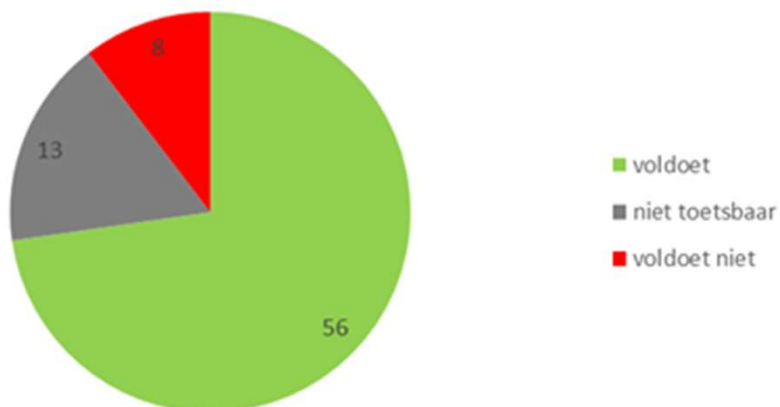
Huidige toestand

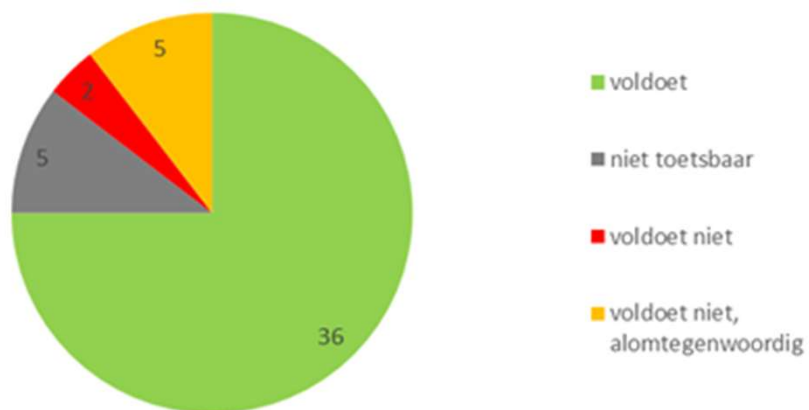
Kleur	Oordeel
	Slecht
	Ontoereikend
	Matig
	Goed

Stoffen

Specifiek verontreinigende stoffen

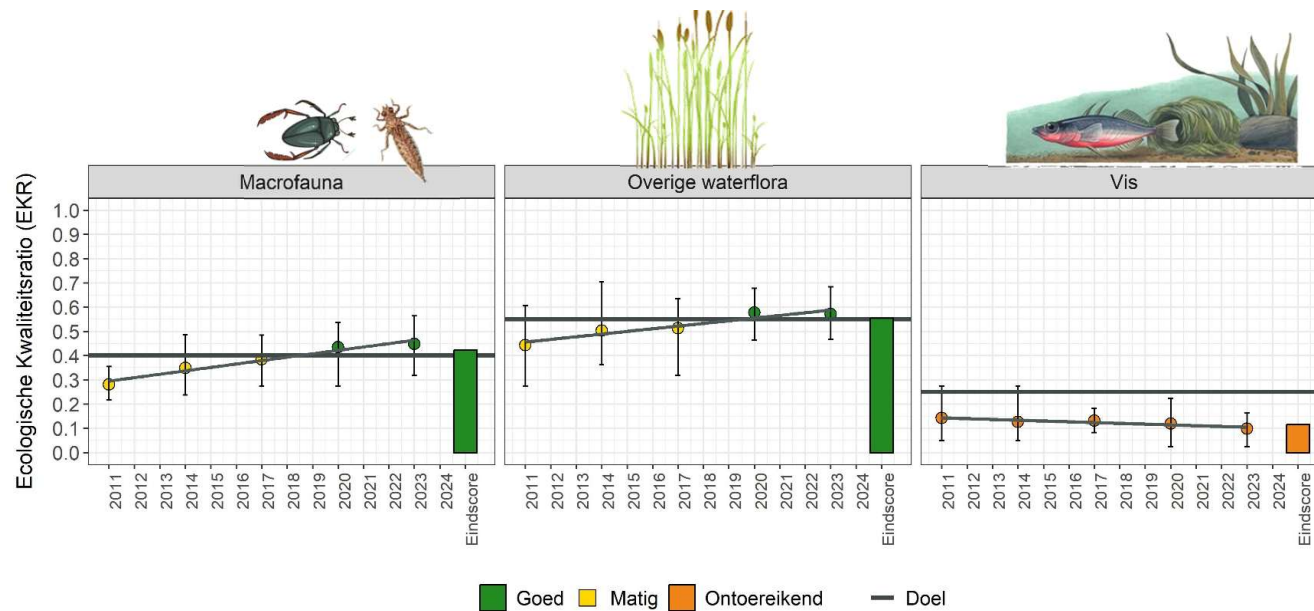

Prioritaire stoffen

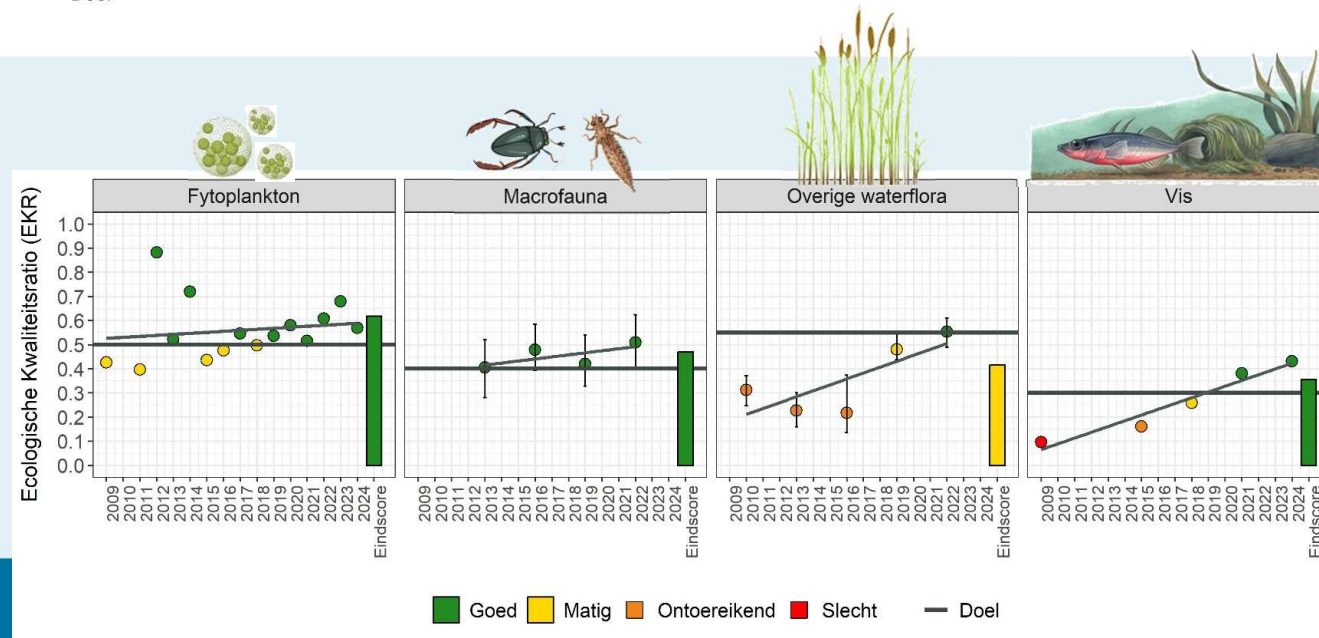

Biologie

Hondshalstermeer

Westw-Aa Wedderbergen

Actieplan KRW-impulsprogramma Hunze en Aa's

1. Tijdige uitvoering hermeandering/grondverwerving.
2. Bewaken van KRW-belangen in PPLG.
3. Actualisatie van de lozingsvergunningen.
4. Controle van de lozingsvergunningen en invulling geven aan gebiedsgericht toezicht.
5. Analyse lozingen van KRW-stoffen door rwzi's.
6. Verkennen van de noodzaak en mogelijkheden van maatwerkregels.
7. Afstemmen van landelijke en eigen tussenevaluatie.
8. Uitzonderingsbepalingen KRW toepassen en motiveren.
9. Juridische risico's van de KRW in beeld brengen.
10. Bescherming van de waterkwaliteit opnemen in de Waterschapsverordening en meenemen bij de weging van het waterbelang.
11. Uitzoeken van juridische verplichtingen ten aanzien van overige (niet-KRW) wateren.
12. Brochure maken over KRW als input voor beleidsplannen van derden.

hunzeenaas.nl

1. Tijdsige uitvoering hermeandering/grondverwerving.

- ✓
- Bestuurlijke gesprekken lopen, gestart met Amerdiep en Rolderdiep.
 - Provincie Drenthe gaat uit van vrijwillige verwerving.
 - Kijken naar wat er wél kan en deze ervaringen doorzetten.

2. Bewaken van KRW-belangen in PPLG.

- ✓
- NPLG-proces stopgezet, financiering grotendeels geschrapt.
 - We haken aan bij alternatieve processen, opgaven blijven.

3. Actualisatie van de lozingsvergunningen.

- ✓
- Eerst bezien (punt 4). Nu ±20% gereed.
 - Capaciteit is een probleem. We gaan na of versnelling mogelijk is.

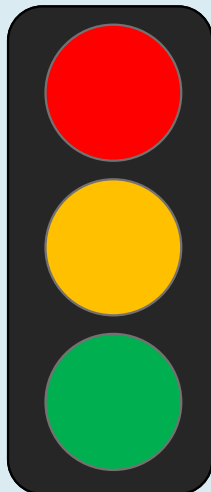
4. Controle van de lozingsvergunningen en invulling geven aan gebiedsgericht toezicht.

- ✓
- Zie punt 3.
 - Toezicht: nu bezig met op orde brengen van werkproces (data en software).
 - In 2026 kunnen we gebiedsgericht toezicht dan goed oppakken.
 - Ook inzet op verbeterde samenwerking met NVWA

Aandacht nodig

Loopt

Gereed

5. Analyse lozingen van KRW-stoffen door rwzi's.

- Water- en stoffenbalansen zijn klaar.
- Immissietoetsen: samenwerking ministerie I&W

6. Verkennen van de noodzaak en mogelijkheden van maatwerkregels.

- Interne verkenning is gereed.
- Toepassing is ingewikkeld: andere overheden hebben ook instrumentarium
- Inzet moet doelmatig en proportioneel zijn.
- Dit jaar volgt bestuursvoorstel.

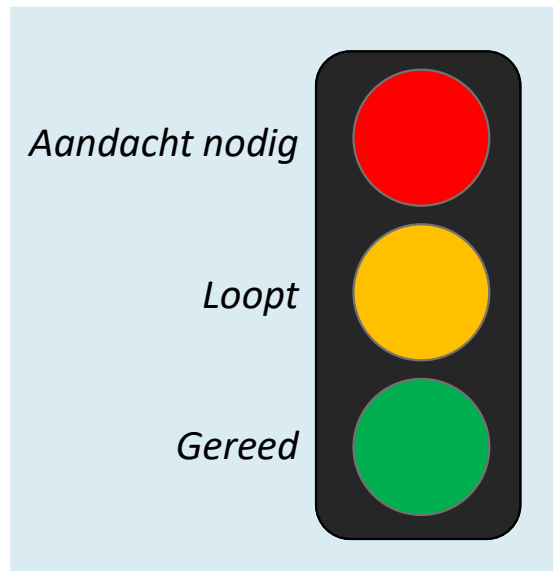
7. Afstemmen van landelijke en eigen tussenevaluatie.

- Gereed. Geen nieuwe inzichten.

8. Uitzonderingsbepalingen KRW toepassen en motiveren.

- Landelijke handreikingen zijn gereed, vaststelling verwacht op 28 mei (BO KRW).
- Toepassing in proces 4^e stroomgebiedbeheerplan (ontwerp eind 2026 bij AB)

9. Juridische risico's van de KRW in beeld brengen.

- Landelijke werkgroep loopt.
- In de loop van 2025/begin 2026 consequenties voor H&A's in beeld brengen
- En hoe we dit met het bestuur delen.

10. Bescherming van de waterkwaliteit opnemen in de Waterschapsverordening en meenemen bij de weging van het waterbelang.

- Actualisatie verordening is opgestart. Gereed in 2026.
- Weging waterbelang is lopend werk.

11. Uitzoeken van juridische verplichtingen ten aanzien van overige (niet-KRW) wateren.

- Gereed. Voorstel overige wateren 4 juni in AB.
- Toelichting in 3^e deel van presentatie.

12. Brochure maken over KRW als input voor beleidsplannen van derden.

- Gereed en verspreid.

Aandacht nodig

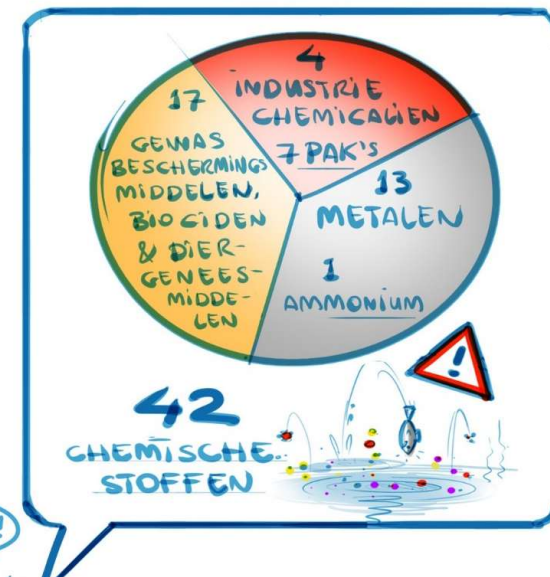
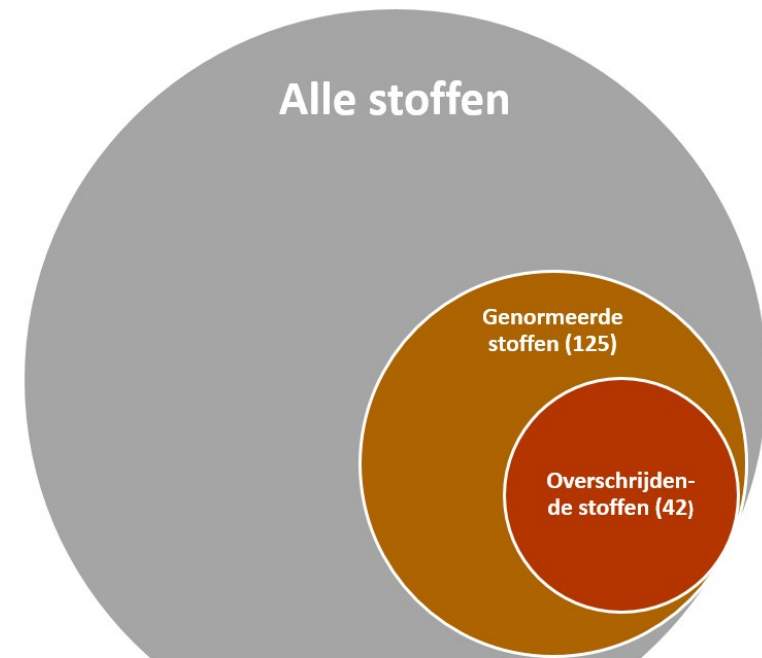
Loopt

Gereed

Landelijke actielijn stoffen

- Hoe staat het ervoor met de stoffen?
- Lijst maatregelen landelijk en regionaal
- Wat is er gedaan en wat resteert?
- Achtergrondconcentraties mogelijk aangepast.
- Wat gaan wij doen? (actie via RBO-Noord)

Uitvoeringsplan chemische stoffen: 15 maatregelen

1. Meetmethoden verbeteren
2. Beoordelingsmethoden actualiseren
3. Brononderzoek uitvoeren

4. Toelating aanpassen
5. Uitspoeling in toelating opnemen
6. Toezicht en handhaving versterken
7. Meetdata sneller terugkoppelen
8. Regionale aanpak GBM ontwikkelen
9. Product Stewardship sector uitbreiden
10. UP gewasbescherming 2030 intensiveren

11. Stofgerichte ketenaanpak ontwikkelen
12. Bezien vergunningen en algemene regels
13. Toezicht en handhaving versterken
14. Actieprogramma KRW VNO-NCW uitvoeren
15. Afvalwaterketen (RWZI's) KRW-proof maken

Maatregelen voor/met waterschappen

- 1.1 verbeterde meetmethoden doorvoeren
- 1.3 uitvoeren bronanalyses
- 2.4 snelle terugkoppeling meetgegevens naar agrariërs en toezichthouders
- 2.5 Voorschriften in verordening
- 2.11 VTH versterken.
- 2.12 Afvalwaterketen KRW-bestendig

1. Meetmethoden verbeteren
2. Beoordelingsmethoden actualiseren
3. Brononderzoek uitvoeren

4. Toelating aanpassen
5. Uitspoeling in toelating opnemen
6. Toezicht en handhaving versterken
7. Meetdata sneller terugkoppelen
8. Regionale aanpak GBM ontwikkelen
9. Product Stewardship sector uitbreiden
10. UP gewasbescherming 2030 intensiveren

11. Stofgerichte ketenaanpak ontwikkelen
12. Beziën vergunningen en algemene regels
13. Toezicht en handhaving versterken
14. Actieprogramma KRW VNO-NCW uitvoeren
15. Afvalwaterketen (RWZI's) KRW-proof maken

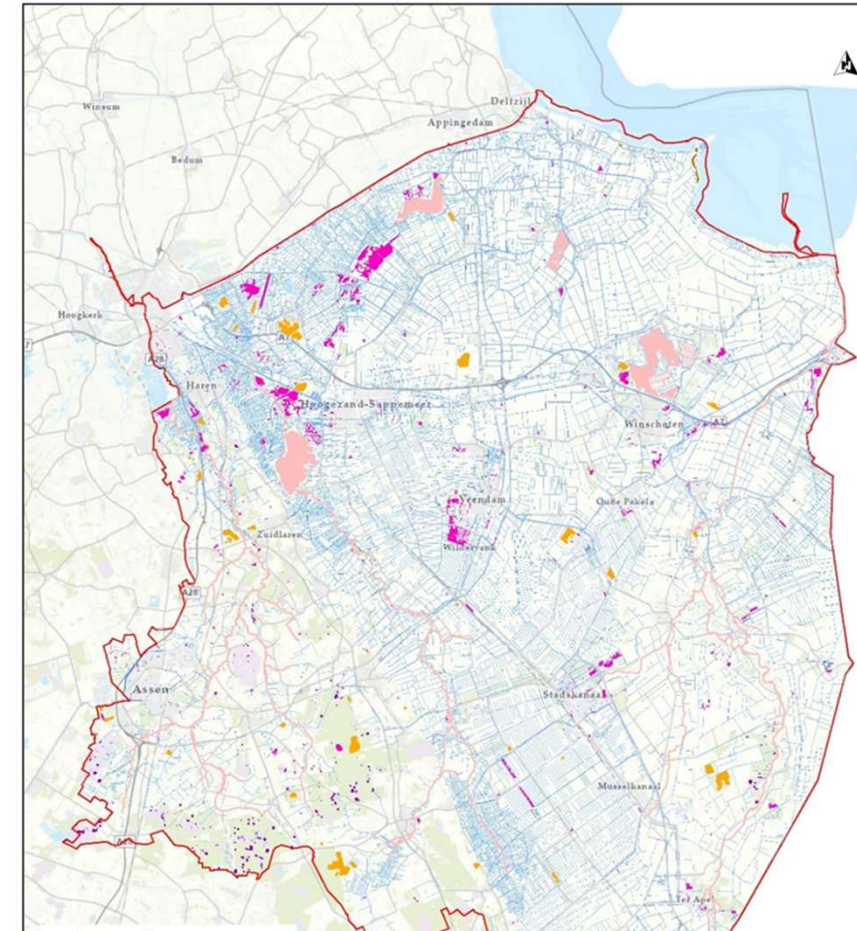

Deel 3

Overige wateren

Aanleiding

- KRW geldt voor ál het oppervlaktewater.
- Wij zijn waterkwaliteitsbeheerder voor ál het oppervlaktewater
- Methodisch is er onderscheid gemaakt tussen KRW-waterlichamen en overige wateren.
- Voor overige wateren gelden er minder verplichtingen.
- Maar
- is 60% van ons water,
- er geldt wel een beschermingsplicht (stroomgebiedsbreed),
- lozingen en activiteiten toetsen moet ook.
- Dus: inzicht en methode nodig.

Maatregelen

- 7.14.1 Inventarisatie waterkwaliteit stedelijke wateren met gemeenten
- 7.14.2 Evaluatie metingen overige wateren 2018-2021
- 7.14.3 Ambitie bepalen voor overige wateren
- 7.14.4 Afstemmen ambitie overige wateren met provincies

Wat geldt er al?

- EU en landelijk: normen voor chemische stoffen gelden overal.
- In waterbeheerprogramma: nastreven basiskwaliteit
 - geen stank, niet troebel en geen vissterfte
 - geen negatief effect op de kwaliteit van de KRW waterlichamen
 - voor nutriënten (net als bij de KRW-wateren): landelijke richtnorm.
- In 2020 besloot bestuur meer aandacht te besteden aan overige wateren. Dit voorstel is daar de uitwerking van.
- Uitspraak Hof van Justitie van de EU.

NB: waterschappen stellen géén omgevingsdoelen vast. Daar hebben we geen bevoegdheid voor. Deze rol ligt voor overige wateren bij provincies.

Bestuurlijke afweging

- Ambitieniveau biologie.
- Mate van monitoring.
- Geen rapportageverplichting naar EU, geen verplichte monitoring en maatregelen.
- *Let op: taakinvulling ligt onder vergrootglas.*

Bestuursvoorstel 'Overige wateren'

- Inzicht in de verschillende typen niet-KRW wateren.
 - monitoring en analyse
- Bepalen wat de rol van het waterschap kan zijn.
 - Combinatie van invloed en belang
- Prioriteit en ambitie bepalen.
 - Op basis van vorige: veel belang en invloed: hoge prioriteit
- Aanpak per watertype.

Wat doen we al in deze wateren?

- Monitoring (vooral fosfaat en stikstof).
- Aangepast onderhoud waterbodembodem en taluds.
- Akkerranden.
- DAW-maatregelen.
- Voorlichting, toezicht en handhaving.
- Afstemming provincies (ambtelijk).
- Contact met gemeentes.

Deel 4

KRW tot en ná 2027

NIEUWE OOGST

Extra veilig

Meer over glasvezel

MOB wil dat waterschap Noorderzijlvest handhaaft bij spoelplaatsen

Stichting Mobilisation for the Environment (MOB) richt haar pijlen nu ook op de waterschappen. De milieuoorganisatie heeft bij Noorderzijlvest twee verzoeken tot handhaving ingediend.

OB stelt vast dat bij minstens twee loonwerkbedrijven in Noord-Nederland een hoger gehalte gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen is aangetroffen in het afvalwater dan is toegestaan. Het betreft de afvalstroom die vrijkomt bij het gebruik van

Milieugroep MOB dreigt landbouwminister met rechtszaken

Provincie Drenthe teruggefloten: voor lelieteelt bij Natura 2000 is voortaan een vergunning nodig

11 maart, 14:22 • 3 minuten leestijd

Jurist voorziet meer procedures na uitspraak bestrijdingsmiddelen

De rechtspraak gaat het nog druk krijgen met handhavingsverzoeken tegen het gebruik van bestrijdingsmiddelen, voorspelt jurist Henk Baptist. Hij voerde namens Milieudefensie de zaak over een Drentse lelieteeler waarin de Raad van State woensdag...

De commissie Infrastructuur en Waterstaat vergadert | Still uit video

Minister Madlener brengt juridische risico's niet halen KRW-doelen in kaart

Bundesverwaltungsgericht

Pressemitteilung Nr. 15/2025

Pressemitteilung

Nr. 15/2025 vom 06.03.2025

Niedersachsen und Nordrhein-Westfalen müssen das Maßnahmenprogramm Ems nachbessern

EN

KRW-proces tot en na 2027

- 2026: 'technische' doelaanpassing tbv verantwoording doelbereik
- Beroep op uitzonderingsbepalingen: landelijk en regionaal
- KRW loopt na 2027 gewoon door: SGBP4
- Proces loopt mee met waterbeheerprogramma

Einde

hunzeenaas.nl